

Preek 4^e Advent 2008 Fenix-kerk Leeuwarden

Gemeente van Jezus,

Eerst maar even de theologie, dan hebben we dat maar gehad. Want het begin van het Lucasevangelie barst van de verbindingen met de voorgeschiedenis van Israël.

We moeten niet vergeten: Tijdens dit evangelie lijdt het volk Israël onder de bezetting door de Romeinen. Er heerst veel angst in die dagen. Veel speelt zich af in het verborgene. Het kan gevaarlijk zijn om je in het openbaar uit te spreken.

Theologisch gezien staat Elizabeth symbool voor Israël. Haar onvruchtbaarheid staat symbool voor de uitzichtloze situaties van het volk Israël. En dat Elizabeth zwanger raakt dat betekent dat Israël in verwachting raakt, in verwachting van een nieuwe tijd.

Je kunt ook zeggen: God breekt hier binnen in de geschiedenis, om er zijn wil door te zetten.

Deze 4^e advent focust de aandacht zich op Mariam. Zij is zeker niet onvruchtbaar, maar ze heeft ook geen intieme relatie met een man. Gabriël vertelt haar dat ze desondanks zwanger zal raken en een zoon baren. Het kind wordt niet geboren uit mannenmacht, maar uit de kracht van de Heilige Geest. De levensadem van God maakt dat Maria vrucht kan dragen.

Zo bemoeit de Allerhoogste zich met het lot en de toekomst van Israël. De Eeuwige komt onder ons wonen, houdt bij ons intocht, is nabij, zo is de Eeuwige, zo geloven wij.

Dat is het theologisch zo'n beetje, het goede nieuws vanmorgen.

Maar nu wij hier.

U en ik, jij en degene die naast je zit.

Wat komen wij hier doen vandaag in de kerk?

Wat houdt ons bezig? Wat gaat er in u om vandaag?

Deze 4^e advent is wat mij betreft een **oefening in vertrouwen**.

Er zit een opgaande lijn in de Advent, een opgaande lijn naar het grote feest van het licht.

Op de eerste adventszondag vernemen wij iets nieuws.
Een week later is onze verwachting gewekt.
De 3^e zondag is onze verwachting veranderd in verlangen.
Vandaag oefenen wij vertrouwen.
En daarna volgt de verheerlijking, of de verlichting.

In die opgaande spirituele lijn mogen wij ons bewegen.
Het is een beweging die naar het licht toegaat, zoals een kind bij de geboorte naar het licht toegaat.

Op die spirituele lijn zijn we vandaag bij vertrouwen.
Dat is al een groot woord.
Vertrouwen.

Een oefening in vertrouwen, vanmorgen.

Ik doe dit jaar mee aan een intensieve training in het protestantse seminarium Hydepark. De training heet klinisch pastorale vorming, en het is zeer vormend en leerzaam. In november hadden we een week rond geestelijke begeleiding en in die week deden we ook een oefening in vertrouwen.

We gingen met de groep van acht collega's naar de gymzaal en daar kregen we opdracht in een oefening in vertrouwen.

Eén van ons werd uitgenodigd om te gaan staan en zich vervolgens achterover te laten vallen in de handen van een collega.
Je moest je echt laten vallen, dus de voeten tegen elkaar aan, en dan je gewicht naar achter laten vallen en dan erop vertrouwen dat je wordt opgevangen.

De oefening had gelukkig wel spelregels. Je mocht zelf de collega uitzoeken die jou ging opvangen. Deze collega moest uiteraard sterk genoeg zijn en het ook aandurven om jou op te vangen. En je moest zelf aangeven hoe groot de afstand is tussen jou en je collega.

Het is geen gemakkelijke oefening.
Jezelf achterover laten vallen en erop vertrouwen dat je wordt opgevangen.
Het vraagt overgave, het vraagt lef en vertrouwen.

Dit vertrouwen beluister ik ook bij Maria als zij zegt: “De Heer wil ik dienen; laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.”

Laat er met mij gebeuren. Vertrouwen.

Op weg naar het licht wordt dit van u en van mij gevraagd: Vertrouwen.

Je laten vallen in vertrouwen.
Daar draait het om in ons geloof.
Vertrouwen, daar draait het om in ons leven.

Laat er met mij gebeuren.
Je kracht vinden in je vertrouwen.
Dat is denk ik de mooiste krachtbron in ons geloof.
Dit vertrouwen vraagt wel een ontvankelijk hart.
Het is net als bij een echte lichamelijke zwangerschap.
Als je het eenmaal bent, dan moet je er ook maar op vertrouwen, dat het goed gaat.
Dat betekent: loslaten, overgave, wachten en verlangen.

Laat er met mij gebeuren.
Het is misschien wel het moeilijkste wat er is.
Het is in elk geval niet eenvoudig als onheil je overkomt, om ook dan dat te laten gebeuren, om ook dan te vertrouwen, te vertrouwen oog in oog met onheil en verdriet en pijn; dat is moeilijk.

Vanmorgen helpen we elkaar om vertrouwen te oefenen.
Om sluimerend vertrouwen wakker te zingen.
Om ons geloof te doen toenemen.
Een lied kan ons daarbij helpen.
Of een goed woord van een medekerkganger.
Of een brandende kaars, of de ogen van een kind.
Het helpt ons om vertrouwen te oefenen.

Misschien loont het om nog heel even te kijken naar de schaduwzijde van vertrouwen.
Om te weten waar we het níet moeten zoeken.

De schaduwzijde, of de keerzijde van vertrouwen, dat is niet wantrouwen of iets dergelijks.
De keerzijde van vertrouwen is volgens mij: Angst.

Angst is er ook, soms iedere dag wel even. Van alles kan beangstigend zijn: Een bericht in de krant, een pijn die je niet herkent. Een oud verdriet. De dood.

Angst is er ook. Maar daar moet je niet teveel bij willen blijven. Daar wil je je niet thuis gaan voelen. “Vrees niet, Maria!”

Ons geloof oefent en sterkt ons om niet aan die schaduwzijde te leven, maar in het volle licht, en met vertrouwen van binnen.

Nog even de theologie erbij: Jesaja heeft een geloofsvertrouwen dat gevoed wordt door de beloften van God. Die beloften spreekt hij uit, geeft hij door aan Israël in barensood: “Al valt de aarde uit elkaar als een oude jas en sterven haar bewoners als muggen, mijn redding is voor eeuwig.” Het zijn deze goddelijke beloften die ons vertrouwen kunnen voeden. Zoals het vertrouwen van een kind wordt gevoed door de beloften van zijn vader of moeder. Zo wordt ons vertrouwen gevoed door de trouw en de nabijheid van God.

In de woorden van Maria klinkt bijna woordelijk de bede uit het Onze Vader, waar in de theologie altijd veel over te doen is: “Uw wil geschiede.”

Laat er met mij gebeuren. Uw wil geschiede.

Gistermorgen, toen ik wakker werd besepte ik ineens wat hier niet bedoeld wordt.

Uw wil geschiede is niet: Uw willekeur geschiede!
Maar zo worstelen wij er wel vaak mee, met deze bede.
Dat alles wat er gebeurt de wil van God is, zoals onze ouders nog moesten leren.
En dat je dat maar lijdzaam moest ondergaan.
En dat was dan godvruchtig leven.

Maar zo bidden heeft met vertrouwen niets meer te maken.

Nee, uw wil geschiede, dat is bidden, dat de goede intenties van God mogen gebeuren in ons leven in onze tijd.

Als ik bid: Uw wil geschiede, dan mag ik daarbij het volste vertrouwen hebben dat God goede bedoelingen heeft met ons.

U en ik, hier bijeen, we oefenen ons vertrouwen. Met een woord, met een gebaar, met een gedachte, met een gebed, met een nieuw inzicht.

Durven we hier ons vertrouwen te oefenen?

Hoe is het met ons vertrouwen?

En: Op wie kan ik, durf ik te vertrouwen?

Wie staat er achter je om je op te vangen als je begint te vallen?

Ik hoop dat er in uw eigen kring betrouwbare reisgenoten zijn, die jou opvangen als het tegen zit. Die u opvangen als het je teveel wordt, als je valt.

Ik hoop ook dat u de wil van God een beetje kunt herkennen in uw leven, dat je de goede bedoelingen van God herkent in je levensverhaal. En er blij mee bent, en daardoor weer groeien in vertrouwen.

En ik hoop dat u en ik God mogen voelen, als diegene die dicht achter ons staat, om ons op te vangen.

Dit is de mooiste en de zwaarste oefening in vertrouwen; om met heel je hart te belijden: Ik kan vallen, maar nooit uit Gods hand.

Nooit uit Gods hand.

AMEN

Wolkom

Sjonge: Gesang 117: 1 en 2

Bemoediging

Kyrie-liet: Gesang 444

Gebed

Skriftlêzing: Jesaja 51, 4-6

Sjonge: Psalm 72: 1 en 4

Lucas 1, 26-38

Zingen: Tussentijds 140

Preek

Stilte

Sjonge: Gesang 26: 1 en 3

Gebeden, US HEIT

Ynsameling

Sjonge: Gesang 127: 1 en 5

Segen